

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI AGENCIJE ZA IDENTIFIKACIONA DOKUMENTA, EVIDENCIJU I RAZMJENU PODATAKA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2014. GODINU

Broj: 01/02/03-08-16-1- 630/15

Sarajevo, juli 2015. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
	1. Uvod	5
	2. Postupanje po ranijim preporukama	5
	3. Sistem internih kontrola	6
	4. Budžet	7
	5. Planiranje i izvještavanje o radu	8
	6. Pregled rashoda budžeta.....	9
	6.1 Tekući izdaci	9
	6.2. Kapitalni izdaci	15
	7. Bilans stanja	17
	8. Javne nabavke.....	19
	9. Prihodi	23
	10. Ostalo	24
	11. Korespondencija.....	24
III	PRILOG	27
	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA.....	27
	Pregled rashoda budžeta za 2014. godinu	
	Bilans stanja na 31.12.2014. godine	
	Izjava o odgovornostima rukovodstva	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (bilansa stanja, pregleda prihoda, primitaka i finansiranja, pregleda rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o plaćama i broju zaposlenih, pregleda dinamike zapošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio) u **Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine.

Pored finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Agencije sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju uticaja na finansijske izvještaje za 2014. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je odgovorno za poslovanje u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, Zakonom o javnim nabavkama BiH i drugim odgovarajućim propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i propisima.

Mišljenje

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Osnov za mišljenje sa rezervom na usklađenost

1. Kao što je navedeno pod tačkom 8. Izvještaja, vezano za postupak nabavke obrazaca putnih isprava, postoji mogućnost da je ugovorni organ ograničio konkurenciju time što je tenderskom dokumentacijom zahtijevao da ponuđač u roku od osam mjeseci osnuje i registruje preduzeće za proizvodnju pasoških knjižica i usluge personalizacije.

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju:

- Finansijski izvještaji Agencije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda na 31.12.2014. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja,
- Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Agencije u toku 2014. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i drugim propisima, osim za moguće efekte koji su navedeni u Osnovi za mišljenje sa rezervom.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalju rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na:

- Tačku 8. Izvještaja, koja opisuje nedovoljno efikasan sistem javnih nabavki koji može imati uticaja na transparentnost postupka nabavke službenih vozila.

Sarajevo, 08.07.2015. godine

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GENERALNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GENERALNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH osnovana je Zakonom o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH¹. Agencija je upravna organizacija u okviru Ministarstva civilnih poslova BiH zadužena za područje identifikacionih dokumenta, skladištenje, personalizaciju i prijevoz dokumenata, te centralno vođenje evidencija i razmjenu podataka između nadležnih tijela u BiH.

Agencija obavlja sljedeće poslove: predlaže i provodi strategiju i razvojnu politiku u BiH u području identifikacionih dokumenata, a prema standardu ICAO 9303 i drugim relevantnim standardima; nabavlja, skladišti, personalizuje, kontroliše kvalitet i prijevoz identifikacionih dokumenata za potrebe nadležnih tijela BiH; tehnički dizajnira i uspostavlja evidencije utvrđene Zakonom; održava i upravlja bazama podataka u koje se pohranjuju podaci iz evidencija utvrđenih ovim Zakonom i informacijskih sistema, putem kojih se pristupa navedenim evidencijama; osigurava odgovarajuće infrastrukture, posebne uslove za rad i zaštitu podataka iz njezine nadležnosti i baza podataka iz nadležnosti drugih ministarstava, institucija i tijela na njihov zahtjev i sukladno Zakonu; izdaje podatke o evidencijama i iz evidencija, ovlaštenim institucijama i pravnim licima; projektuje, razvija i održava softverska rješenja potrebna za vođenje evidencija iz nadležnosti Agencije; razvija, održava i unaprjeđuje telekomunikacione mreže za prenos podataka za potrebe Agencije i drugih tijela javne sigurnosti, u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama, radi omogućivanja učinkovite razmjene podataka iz registra utvrđenih ovim Zakonom. Agencija je nadležna za tehničko održavanje i elektronsko arhiviranje podataka kao i za saradnju sa međunarodnim institucijama zaduženim za područje identifikacionih dokumenata.

Sjedište Agencije je u Banja Luci.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju Agencije za 2013. godinu i izrazio mišljenja sa rezervom vezano za provođenje postupka javne nabavke te iskazane pozicije u bilansu stanja. Nadalje, u Izvještaju za 2013. godinu skrenuta je pažnja na neriješeno pitanje zemljišta na kome će se graditi smještajni objekt Agencije.

Agencija je dostavila odgovor Uredu za reviziju u skladu sa članom 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija. U Izvještaju o reviziji za 2013. godinu date su preporuke kojima se sugerišu poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljem poslovanju. Uvidom u preduzete aktivnosti te osvrtom na realizaciju datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke: U okviru aktivnosti na prevenciji borbe protiv korupcije donesen je Plan integriteta. Prijem novih zaposlenika vršen je u okviru odobrenih budžetskih sredstava. Nisu uočene značajnije obaveze prema dobavljačima koje nisu iskazane u odgovarajućem obračunskom periodu.

Preporuke čija je realizacija u toku: Agencija je i u 2014. godini vršila angažovanje na osnovu ugovora o djelu. Ukupan broj angažovanih vanjskih saradnika i ukupni izdaci po tom osnovu, manji su u odnosu na prethodnu godinu. Razgraničenje rashoda vršeno je u skladu sa važećim propisima, međutim, ponovno je uočeno (u manjem obimu u odnosu na prethodnu godinu) kako su na razgraničenjima rashoda knjiženi i rashodi za robe, usluge i radove koji se suštinski odnose na narednu fiskalnu godinu. Agencija je uputila urgencije Pravobranilaštvu

¹ Službeni glasnik BiH, broj 56/08

BiH i Vijeću ministara BiH, u cilju pokretanja aktivnosti na rješavanju imovinsko pravnih odnosa u vezi sa zemljištem na kojem će se graditi smještajni objekt Agencije, međutim pitanje uknjižbe zemljišta još uvijek nije riješeno.²

Nerealizovane preporuke: Ponovno je utvrđeno, kako Agencija nije poštovala odredbe zaključenog ugovora o nabavki obrazaca osobnih karata i vozačkih dozvola. Vezano za knjiženje datog avansa, Agencija nije postupila u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Uočeni su nedostaci sistema javnih nabavki vezano za provođenje procedura.

3. Sistem internih kontrola

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usaglašenost poslovanja sa zakonima i propisima. Kontrolno okruženje čini osnovu sistema internih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacionu strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

U nedostatku jedinstvenih pravila i standarda potrošnje na nivou institucija BiH, Agencija je internim aktima odredila pravila za korištenje i ograničenja određenih kategorija troškova. U cilju unaprjeđenja sistema internih kontrola, u 2014. godini, Agencija je usvojila nove interne akte (vezano za korištenje mobilnih i fiksnih telefona, korištenje reprezentacije, vozila i dr.). Uočeni su nedostaci sistema internih kontrola vezano za sistem javnih nabavki, knjiženje poslovnih promjena te poštovanje odredbi zaključenih ugovora.

Jedan od segmenata efikasnog sistema internih kontrola je uspostava funkcionalno neovisne interne revizije. U skladu sa Odlukom o kriterijima za uspostavu jedinica interne revizije u institucijama BiH³, Agencija je obavezna uspostaviti Jedinicu interne revizije. Agencija još uvijek nije izvršila izmjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, u dijelu koji se odnosi na uspostavu Jedinice za internu reviziju. Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora BiH, dala je pozitivno mišljenje na izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji vezano za uspostavu Jedinice za internu reviziju. Agencija je u 2014. godini okončala aktivnosti vezane za izmjene Pravilnika prema Odluci o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁴. Prijedlog novog Pravilnika dostavljen je Vijeću ministara BiH. Do perioda obavljanja završne revizije Vijeće ministara BiH nije usvojilo novi Pravilnik Agencije.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Agencijom upravlja direktor koji je za rad Agencije i za svoj rad odgovoran ministru civilnih poslova i Vijeću ministara BiH. Direktor ima zamjenika koji obavlja poslove koje mu dodijeli direktor. Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH na period od pet godina. Direktor i zamjeniku direktora Agencije, mandat je istekao 09.06.2014. godine.

Unutrašnja organizacija Agencije uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji potvrđuje Vijeće ministara BiH. Prema važećem Pravilniku (usvojen u 2010. godini), poslovi i zadaci iz nadležnosti Agencije u sjedištu obavljaju se u okviru sljedećih organizacionih jedinica: kabinet direktora, tehnički sektor, sektor za finansijske i pravne poslove i sektor za standarde

² Agencija nema mehanizam da realizira danu preporuku.

³ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

i međunarodnu saradnju. Za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti van sjedišta Agencije, formirane su organizacione jedinice: Centar za skladištenje, personalizaciju i prijevoz ličnih dokumenata Banja Luka, Regionalni centar Sarajevo, Regionalni centar Mostar, Regionalni centar Bijeljina i Regionalni centar Bihać. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji predviđa 238 radnih mjesta, od kojih je na 31.12.2014. godine popunjeno 163.

U ranijem periodu (u 2013. godini), Agencija je pokrenula aktivnosti na izradi novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. U 2014. godini okončane su aktivnosti na usaglašavanju Pravilnika u skladu sa Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁵. Prijedlog Pravilnika dostavljen je na usvajanje Vijeću ministara BiH. Do perioda obavljanja završne revizije, Vijeće ministara BiH nije usvojilo novi Pravilnik.

Strategijom razvoja Agencije 2010.-2015., educiranje djelatnika definisano je kao strateški cilj koji je neophodan za jačanje kapaciteta Agencije i uspostavu funkcionalnosti u skladu sa Zakonom o Agenciji. Kadrovski kapacitet osnova je za postizanje zakonski utvrđenih ciljeva i zadataka i on podrazumijeva konstantno ulaganje u postojeće kadrove i prijem novih kadrova. Za Agenciju su od posebnog značaja, specifična znanja koja se odnose na razvoj informacionih sistema, administriranje sistema i mreže, te sigurnost dokumenata. Strategijom je utvrđeno pet strateških ciljeva vezanih za jačanje kadrovskih kapaciteta i kriteriji za dostizanje zadatih ciljeva.

Agencija posebnu pažnju posvećuje edukaciji i kontinuisanom usavršavanju svojih kadrova. U cilju unaprjeđenja sistema upravljanja ljudskim resursima, u 2014. godini usvojena je Strategija obuka u Agenciji za period 2014.-2019. godine te Pravilnik o stvaranju i izvršenju obaveza nastalih na osnovu obuka i drugih vidova usavršavanja zaposlenih u Agenciji.

Djelatnici Agencije, u toku 2014. godine, učestvovali su na mnogobrojnim obukama, konferencijama i seminarima. Veliki broj edukacija realizovan je u saradnji sa Agencijom za državnu službu BiH. Također, Agencija putem e-Laerning platforme provodi kontinuisanu obuku i provjeru znanja zaposlenika, za obavljanje poslova iz nadležnosti. U skladu sa važećim zakonskim propisima, Agencija je u 2014. godini provela proceduru ocjenjivanja državnih službenika.

- **Prevenција korupcije**

Agencija je u skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije 2009-2014. Vijeća ministara BiH i Akcionom planu za provedbu Strategije, usvojila vlastiti Plan djelovanja protiv korupcije (2011.-2014.). Sukladno smjernicama za izradu i metodologiji Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Agencija je u 2014. godini usvojila Plan integriteta.

Izvještaj o implementaciji Akcionog plana borbe protiv korupcije za 2014. godinu, dostavljeno je Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije. Usvojeno je i Uputstvo o načinu podnošenja interne prijave zbog sumnje ili okolnosti na postojanje korupcije od strane zaposlenih u Agenciji.

4. Budžet

Raspoloživa sredstva Agencije u 2014. godini iznosila su **60.501.732 KM**, od čega 51.175.675 KM za tekuće izdatke a 9.326.057 KM za kapitalne izdatke. Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2014. godinu⁶, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 56.015.000 KM, od čega 51.684.000 KM za tekuće izdatke i 4.331.000 KM za kapitalne izdatke.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj: 30/13.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 104/13.

Na osnovu zaključka Vijeća ministara BiH, budžet Agencije umanjen je za 561.000 KM⁷ te je konačno odobreni budžet iznosio 55.454.000 KM. U toku 2014. godine Agencija je raspolagala sa prenesenim sredstvima za višegodišnje projekte i programe posebnih namjena u iznosu 5.039.415 KM. Budžet Agencije uvećan je i na osnovu primitka od prodaje vozila u iznosu od 8.319 KM.

Izvršenje budžeta Agencije sa 31.12.2014. iznosilo je **35.947.311 KM**, što je manje od odobrenog budžeta za 24.554.421 KM ili što predstavlja 59% realizacije budžeta. Razlika u izvršenju budžeta (25.554.421 KM) najvećim dijelom se odnosi na nerealizovana sredstva za nabavku materijala (18.410.469 KM) i kapitalne izdatke (4.685.060 KM). Agencija nije vršila prestrukturiranje rashoda u 2014. godini.

5. Planiranje i izvještavanje o radu

- **Strateški plan, program rada i izvještaj o radu**

Strateški plan: Strateški dokument, Strategija razvoja Agencije za period 2010.-2015., usvojen je od strane Vijeća ministara BiH. Strategijom su definisani ciljevi koje je potrebno postići u petogodišnjem periodu i osnovne cjeline za strateški period: 1. Identifikaciona dokumenta i personalizacija, 2. Evidencije i softverska podrška organima, 3. Mreža za prenos podataka i 4. Redovite aktivnosti i jačanje kapaciteta Agencije. Za svaku cjelinu definisani su konkretni ciljevi i kriteriji kojim se mjeri dostizanje ciljeva.

Plan rada: Plan rada Agencije za 2014. godinu temelji se na strateškom dokumentu Agencije. Planirane aktivnosti u 2014. godini odnose se na: 1. Aktivnosti vezane za poboljšanje funkcionalnosti i pravni okvir; 2. Održavanje evidencija u skladu sa Zakonom o Agenciji; 3. Razmjena podataka i efikasnije administriranje sistema; 4. Aktivnosti Agencije vezane za implementaciju projekata; 5. Telekomunikacije i analiza sigurnosti sistema; 6. Upravljanje ljudskim resursima i kadrovska politika; 7. Izgradnja smještajnih jedinica Agencije; 8. Odnosi s javnošću; 9. Saradnja sa stranim institucijama i donatorima.

Izvještaj o radu: Prema Izvještaju za 2014. godinu, ključne aktivnosti koje je Agencija realizovala su: uvođenje treće generacije biometrijskih pasoša, tehnička podrška realizaciji izbornog procesa u BiH u 2014. godini, jačanje kapaciteta Agencije i stvaranje efikasnije administracije za uvođenje e-Usluga te rješavanje smještajnih kapaciteta Agencije. Agencija je od 1. oktobra 2014. godine stvorila tehničke uslove i počela štampanje biometrijskih pasoša treće generacije. Realizacijom ovog projekta, Bosna i Hercegovina je postala prva država van Evropske unije i među prvim u svijetu koja je prešla na ove pasoše. Nova generacija pasoša, osigurava bolje elemente zaštite, koji podrazumijevaju sigurniji način upisa i zaštite podataka na čipu i bolju zaštitu stranice sa podacima.

Izvještaj o radu obuhvata Izvještaj o radu po organizacionim jedinicama za 2014. godinu, u skladu sa nadležnostima koje su za svaku organizacionu jedinicu definisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Dat je osvrt na realizovane aktivnosti vezane za upravljanje ljudskim resursima, saradnju sa međunarodnim kompanijama i institucijama, institucionalnu komunikaciju i odnose sa javnošću.

U Izjavi o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije⁸, Agencija je navela glavne ciljeve utvrđene Programom rada sa procentom izvršenja u odnosu na Program rada za 2014. godinu i to: Uvođenje treće generacije biometrijskih pasoša (100%) i Implementacija projekata u vezi sa jačanjem kapaciteta Agencije i stvaranje efikasnije administracije za uvođenje e-usluga

⁷ Umanjenje budžeta u iznosu od 561.000 KM izvršeno je na poziciji Izdaci za lične karte i vozačke dozvole.

⁸ Člana 22a. stav (1) Zakona o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 61/4,49/09 i 41/12).

(100%). Prema navedenoj Izjavi, Agencija je u cijelosti realizovala planirane aktivnosti i projekte iz djelokruga svoje nadležnosti koji su bili planirani za izvršenje, prema prioritetima i zadanim rokovima.

6. Pregled rashoda budžeta⁹

6.1 Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Izdaci za bruto plaće i naknade iz plaća iskazani su u iznosu od 3.727.931 KM, od čega se na neto plaće i naknade odnosi 2.241.869 KM, a na poreze i doprinose 1.486.062 KM. Ukupan broj zaposlenih sa 31.12.2014. godine iznosio je 163, od čega je šest zaposlenika u radnom odnosu na određeno radno vrijeme. U 2014. godini, dvije osobe su primljene u radni odnos na neodređeno vrijeme, jedna osoba je angažovana na određeno vrijeme dok su tri osobe prekinule radni odnos u Agenciji. Na osnovu internog oglasa, unaprijeđena su četiri zaposlenika a interno premješteno šest osoba. Obračun plaća vrši se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Naknade troškova zaposlenih ostvarene sa 31.12.2014. godine iznose 599.575 KM, od čega se na poreze i doprinose odnosi 138.753 KM. Značajne naknade odnose se na topli obrok (203.225 KM), izdatke za prijevoz (145.837 KM), regres (49.213 KM), troškove smještaja (27.065 KM), odvojeni život (15.648 KM) i pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti (22.348 KM). Naknade se isplaćuju u skladu sa važećim podzakonskim aktima koji regulišu način isplate istih.

- **Putni troškovi**

Izdaci za putne troškove u 2014. godini iznose 125.889 KM, od čega putni troškovi u zemlji iznose 74.370 KM a putni troškovi u inostranstvu 51.519 KM. Ukupni izdaci veći su u odnosu na prethodnu godinu za 17.264 KM ili 16%. Značajniji izdaci na putnim troškovima u zemlji odnose se na troškove smještaja (36.472 KM) i troškove dnevnica (35.190 KM). Značajniji izdaci na putnim troškovima u inostranstvu, odnose se na troškove dnevnica (20.648 KM), troškove smještaja (15.038 KM) i troškove prijevoza javnim sredstvima (14.432 KM).

Putni troškovi u zemlji uglavnom se odnose na učestvovanje na sastancima, obukama, obavljanje poslovnih zadataka kao što su distribucija dokumenata, interventno održavanje opreme, održavanje sastanaka vezanih za nadležnost Agencije na relaciji sjedište-regionalni centri. Putovanja u inostranstvo, vezana su za učestvovanje na seminarima, konferencijama, studijske posjete, prikupljanje i razmjenu iskustava vezano za nadzor informacijske strukture i mogućnost nadzora i praćenja aplikacija i servisa, te prisustvovanje bilateralnim sastancima sa predstavnicima zemalja regije i zemalja članica EU.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga iskazani su u iznosu 125.302 KM, a odnose se na izdatke za poštanske usluge (41.973 KM), internet (39.377 KM), fiksne telefone (26.374 KM) i mobilne telefone (17.578 KM).

Izdaci za poštanske usluge iznose 41.973 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 9.300 KM ili 29%. Značajan dio ovih troškova, vezan je za poslove Agencije na donošenju rješenja o pristupu podacima iz evidencija koje se vode u Agenciji.

⁹ Pregled rashoda budžeta za 2014. godinu prikazan je u Tabli I u prilogu Izvještaja.

Izdaci za internet ostvareni su u iznosu 39.377 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 3.077 KM ili 7%. Agencija ima zakonsku obavezu osigurati pristup korisnika zahtijevanim evidencijama/aplikacijama, koje se vode u Agenciji.

Troškovi fiksnih telefona ostvareni su u iznosu 26.374 KM. Agencija je uspostavila WOIP mrežu koja omogućava besplatne razgovori unutar Agencije.

Troškovi mobilnih telefona ostvareni su u iznosu 17.578 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 8.729 KM ili 33%. Pravo na naknadu za korištenje mobilnog telefona u službene svrhe ostvarivalo je 59 zaposlenih. U 2014. godini, internim aktima smanjeni su limiti mjesečne potrošnje mobilnih telefona, što uticalo na značajno smanjenje (8.729 KM) ukupnih troškova u odnosu na prethodnu godinu. Također, u toku 2014. godine, smanjen je i iznos VPN pretplate. Visina mjesečnih naknada kreće se u rasponu od 14,04 KM za referenta do 200 KM za direktora. Za 26 radnih mjesta odobreno je korištenje paketa sa ograničenjima od 14,04 KM mjesečno (VPN pretplata omogućava besplatne pozive unutar mreže). Prosječna mjesečna potrošnja kreće se u iznosu od 13 KM za referenta do 169 KM za direktora.

- **Nabavka materijala**

Izdaci za nabavku materijala realizovani su u iznosu 22.342.610 KM. Značajniji izdaci odnose se na izdatke za lične karte i vozačke dozvole (18.338.278 KM), izdatke za registarske tablice (2.310.336 KM) i izdatke za pasoške knjižice (1.538.363 KM).

Izdaci za lične karte i vozačke dozvole sa 31.12.2014. godine iskazani su u iznosu od 18.338.278 KM. Troškovi su realizovani na osnovu zaključenog Ugovora¹⁰ iz 2012. godine i Sporazuma¹¹ iz 2013. godine.

Prema zaključenom Ugovoru, Agencija se obavezuje da će izabranom ponuđaču platiti ugovorenu cijenu za količinu od 5 miliona komada ličnih karata i 2 miliona komada vozačkih dozvola u toku ugovornog perioda, sa definisanim minimalnim količinama dokumenata po godinama. Ugovorenom dinamikom isporuke, definisane su minimalne godišnje količine dokumenata koje Agencija mora kupiti bez obzira na stvarne potrebe za dokumentima. Zbog značajnog odstupanja ugovorene minimalne godišnje količine, od stvarne količine izdatih dokumenata u 2013. godini, Agencija je 06.12.2013. godine sa izabranim ponuđačem zaključila Sporazum o tumačenju člana 3. stav 3) tačka a) zaključenog Ugovora o isporuci i uspostavi sistema za djelimičnu personalizaciju kartica, isporuku opreme za personalizaciju kartica i nadogradnju postojeće opreme za personalizaciju kartica, kao i isporuka kartica i kompletan sistem za personalizaciju elektronskih ličnih karata i održavanje sistema na period od 10. godina. Temelj zaključenja ovog Sporazuma jeste Ugovorom zagarantirana mogućnost uređivanja dinamike isporuke i Zakon o finansiranju institucija BiH¹² koji definiše da se obaveze iz tekuće fiskalne godine ne mogu prenositi u narednu godinu. Potpisnici Sporazuma, **saglasni su da se dinamika isporuke reguliše prema stvarno utrošenim količinama na godišnjem nivou, a plaćanje vrši u skladu sa stvarno nastalim obavezama za tekuću godinu, a ne minimalnim količinama na godišnjem nivou.**

¹⁰ Ugovor o isporuci i uspostavi sistema za djelimičnu personalizaciju kartica, isporuku opreme za personalizaciju kartica i nadogradnju postojeće opreme za personalizaciju kartica, kao i isporuka kartica i kompletan sistem za personalizaciju elektronskih ličnih karata i održavanje sistema na period od 10. godina zaključen je 17.07.2012. godine sa ponuđačem „Muhlbauer“ d.o.o. Banja Luka.

¹¹ Sporazum o tumačenju člana 3. stav 3) tačka a) zaključenog Ugovora o isporuci i uspostavi sistema za djelimičnu personalizaciju kartica, isporuku opreme za personalizaciju kartica i nadogradnju postojeće opreme za personalizaciju kartica, kao i isporuka kartica i kompletan sistem za personalizaciju elektronskih ličnih karata i održavanje sistema na period od 10. godina. Sporazum je potpisan 06.12.2013. godine.

¹² Službeni glasnik BiH, broj: 61/04, 49/09, 42/12 i 87/12.

Ugovorom je definisano kako, dobavljač ima pravo zahtijevati avansno plaćanje u iznosu 30% minimalne godišnje količine dokumenata za godinu dana. Za svaku ispostavljenu fakturu, plaćanje se vrši u iznosu od 70%, dok se za 30% fakturisane vrijednosti umanjuje avans.

U prvom mjesecu 2014. godine, razdužen je dati avans za 2013. godinu u vrijednosti od 307.244,81 KM.

Iako ukupna količina za koju je uplaćeni avans u 2013. godini nije realizovana, Agencija je u 2014. godini, uplatila dobavljaču ugovoreni avans u vrijednosti od 30% ukupne količine ugovorene isporuke za 2014. godinu, u iznosu od 10.810.800 KM. Zaključenim Sporazumom nije regulisano plaćanje avansa.

Kao i prethodne godine, avans nije knjižen u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH, već je knjižen na izdatke za lične karte i vozačke dozvole. Revizijom je konstatovano kako se avans ne razdužuje u skladu sa zaključenim Ugovorom (30% od fakturisane vrijednosti). Naime, Agencija i predstavnici dobavljača dogovaraju se o visini procenta razduženja avansa po svakoj ispostavljenoj fakturi. Agencija kao pismenu saglasnost od strane dobavljača za svako povećanje procenta razduženja avansa smatra ispostavljenu fakturu na kojoj je već prikazan sporazumno/usmeno dogovoreni avans.

S obzirom da su nabavljane manje količine nego što je predviđeno ugovorom, Agencija je na osnovu sporazumnih dogovora za svaku ispostavljenu fakturu razduživala avans od 40% do 90% (od februara do marta vraća se 40%, maj i juni 60% te od jula do oktobra 90%, a u novembru cca 55% - ostatak kako bi se zatvorio avans). Na navedeni način, dati avans za 2014. godinu, zatvoren je u istoj godini. U slučaju da se avans u iznosu od 10.810.800 KM umanjivao u skladu sa zaključenim ugovorom (30%), prema ispostavljenim fakturama (u iznosu od 17.520.713 KM) bio bi razdužen u iznosu od 5.256.214 KM.

U 2014. godini, za nabavku ličnih karata i vozačkih dozvola u vrijednosti od 17.520.713 KM, Agencija je uplatila avans ponuđaču u iznosu od 10.810.800 KM ili 62%. S obzirom da zaključenim Sporazumom nisu definisane izmjene koje se odnose na uplatu avansa, i s obzirom da se on uplaćuje prema ugovorenim minimalnim količinama, evidentno je da on procentualno značajno veći od ugovorenog (30%).

Sa 31.12.2014. godine, ukupna je vrijednost izdatih ličnih karata i vozačkih dozvola iznosila je 18.645.522 KM (51,74% ugovorene vrijednosti za 2014.), odnosno nabavljeno je 883.029 komada ličnih karata (50,46% ugovorenih količina za 2014.) i 451.970 komada vozačkih dozvola (64,57% ugovorenih količina za 2014.).

Knjiženje datog avansa potrebno je vršiti u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

Kako je već konstatovano, Agencija se nije pridržavala ugovorenih odredbi vezano za razduženje datog avansa. Cijeneći važnost zaključenog Ugovora za građane BiH, te uzevši u obzir činjenicu da je BiH za izdavanje novih dokumenata (lične karte/vozačke dozvole) izdvojila značajna budžetska sredstva, preporučujemo Agenciji da unaprijedi sistem internih kontrola vezano za realizaciju zaključenog Ugovora. Agencija je obavezna pridržavati se odredbi zaključenih ugovora.

Izdaci za registraciju vozila iskazani su u iznosu od 2.310.336 KM, a najvećim dijelom se odnose se na nabavku nepersonalizovanih registarskih tablica i folija za bojenje tablica (1.966.977 KM) u skladu sa zaključenim okvirnim sporazumom.

Izdaci za pasoške knjižice realizovani su u iznosu od 1.538.363 KM ili 39% od odobrenih budžetskih sredstava (3.980.000 KM).

Agencija je od 1. oktobra 2014. godine stvorila tehničke uslove i počela sa izradom biometrijskih pasoša treće generacije (Supplemental Access Control ili SAC pasoši). Ukupni izdaci od izdavanja novih pasoša u 2014. godini iznose 1.533.800 KM. Troškovi su knjiženi u skladu sa zaključenim Ugovorom i Okvirnim sporazumom o nabavi obrazaca putnih isprava, usluga personalizacije i stalnih sredstava od 21.03.2014. godine. Okvirnim sporazumom koji je zaključen za period od tri godine, definisane su maksimalne količine obrazaca pasoša (1.400.000 komada) i maksimalna finansijska vrijednost od 28.000.000 KM). Plaćanje za isporučene obrasce, vrši se u roku od 30 dana od dana dostavljanja zbirne otpremnice, garancije za kvalitetu obrazaca pasoša i fakture na ime ugovorenog organa, a na osnovu usaglašenih zapisnika ugovorenih strana o broju izrađenih obrazaca za period od tri mjeseca. Izabrani dobavljač, dužan je u skladu sa Okvirnim sporazumom da preda garanciju poslovne banke plativu „na prvi poziv“ na iznos od 5% od ukupne vrijednosti isporučenih obrazaca pasoša po zaključenom ugovoru. Rok važenja ove garancije je 10 godina i 3 mjeseca od dana zaključenja ugovora. Garantni rok za obrasce pasoša iznosi 10 godina, a počinje teći od datuma navedenog na fakturi ispostavljenju za isporuku obrazaca pasoša.

Agencija je izvršila rezerviranje sredstava za pasoške knjižice (razgraničeni rashodi) po računu od 31.12.2014. godine u vrijednosti od 1.533.800 KM iz razloga jer se čekala bankovna garancija koja je preduslov plaćanja obaveza. *Na poziciji razgraničeni rashodi, evidentiraju se obračunati (nedospjeli) rashodi a ne rashodi za koje je dostavljen račun u periodu na koje se odnosi.*

- **Izdaci za upotrebu vozila**

Ukupni izdaci za vozila iznose 197.629 KM. Značajniji troškovi odnose se na izdatke za gorivo (101.504 KM), izdatke za popravku i održavanje vozila (40.913 KM), registraciju motornih vozila (15.062KM), nabavku auto guma (15.594 KM) i osiguranje vozila (15.867 KM).

Agencija je sa 31.12.2014. godine raspolagala voznim parkom od ukupno 29 vozila. Na osnovu interne odluke i izmjena i dopuna odluke, vozila su raspoređena na organizacione jedinice, dok je upotreba vozila regulisana Pravilnikom o načinu korištenja i internim kontrolama tekućeg održavanja motornih vozila iz 2009. godine. Interni Pravilnik definiše da se obaveze vraćanja vozila na mjesto predviđeno za parkiranje, ne odnosi na direktora i zamjenika direktora, odnosno po odobrenju direktora i na rukovodiocima osnovnih organizacionih jedinica, kao i druge zaposlenike Agencije. Zbog neophodnosti da budu dostupni 24 sata, sedam dana u sedmici, rukovodioci Centra za skladištenje, personalizaciju i prijevoz ličnih dokumenata i Odsjeka za personalizaciju u Centru, Tehničkog sektora i Regionalnog centra Sarajevo, dužni su da odrede izvršioce i vozilo koje može biti dostupno izvan radnog vremena. Navedenim rukovodiocima i rukovodiocu Sektora za standarde i međunarodnu saradnju, odobreno je korištenje dodijeljenog vozila van radnog vremena, za odlazak i dolazak na posao.

Agencija je putem softvera za praćenje potrošnje po svakom vozilu (karton vozila), osigurala evidenciju o ukupno pređenim kilometrima i ukupnoj potrošnji goriva u litrama i KM te podatke o prosječnoj potrošnji goriva. Uspostavljene su interne evidencije vezane za troškove popravke vozila koje bi trebale biti unaprijeđene u narednom periodu na način da pružaju detaljnije informacije o izvršenim uslugama održavanja. Uvidom u kolske naloge, uočeno je da postoji prostor za nadogradnju i unaprjeđenje postojećeg sistema kontrola vezano za upotrebu službenih vozila (upisivanje pređene kilometraže prilikom sipanja goriva, računanje prosječne potrošnje i praćenje da li je ista u skladu sa predviđenom potrošnjom, upisivati kolonu pređeni put u jednom danu, vrijeme polaska i povratka, itd.).

Izdaci za održavanja vozila: Održavanje vozila vrši se kod dobavljača sa kojima Agencija ima potpisane ugovore. Procedura izbora dobavljača za usluge održavanja vozila provedena je na osnovu jedinične cijene norma sata, cijena servisnog kilometra za intervenciju na terenu i

cijena usluge šlepanja vozila po kilometru. Uzimajući u obzir činjenicu da se najveći dio fakturiranih usluga odnosi na vrijednost ugrađenih rezervnih dijelova sugerisano je da se dokumentuje istraživanje tržišnih cijena za značajnije popravke.

Agencija je izradila Pravilnik o službenim specijalizovanim vozilima, na koji je 2015. godini saglasnost dalo Vijeće ministara BiH. Članom 2. navedenog Pravilnika, definisane su tehničke karakteristike specijalizovanih vozila koje se odnose na tačno određene marke vozila.

S obzirom da definisane tehničke karakteristike predstavljaju ujedno i tehničke karakteristike u tenderskim dokumentacijama budućih nabavki, te da se istim preferiraju tačno određene marke vozila, preporučujemo Agenciji da u cilju osiguranja konkurencije izvrši izmjenu internog akta.

- **Zakup imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme iskazani su u iznosu 2.394.547 KM. Značajniji izdaci odnose se na zakup tornjeva, releja i antenskih stupova (1.479.139 KM), zakup poslovnog prostora za sjedište Agencije, regionalne centre i Centar za personalizaciju (688.142 KM) i zakup digitalnih vodova i kanala (197.007 KM).

Zakup tornjeva, releja i antenskih stubova plaća se na osnovu faktura dobavljača sa kojima Agencija ima potpisane ugovore. Izdaci za zakup veći su za 150.362 KM u odnosu na prethodnu godinu, zbog sklapanja novih ugovora i povećanja broja instaliranih antena na postojećim lokacijama, kao i iz razloga jer su se ugovori iz prethodne godine primjenjivali tokom cjelokupnog perioda tekuće godine. Agencija ima značajan broj ugovora o zakupu od kojih se mnogi aneksima produžuju ili se istim mijenjaju odredbe osnovnih ugovora. Također, uočeno je da u pojedinim slučajevima Agencija ima veći broj ugovora sa istim dobavljačima. Evidentno je da se iz godine u godinu povećavaju troškovi koji se odnose na zakup tornjeva, releja i antenskih stupova uslijed proširenja i instalacije opreme vezano za projekat „SDH sistem prenosa“, te da se troškovi zakupa digitalnih vodova i kanala smanjuju zbog otkazivanja pojedinih lokacija iz razloga proširenja SDH mreže, i isti bi trebali biti značajno smanjeni kada se projekat „SDH sistem prenosa“ okonča u cijelosti. *S obzirom da se za izdatke vezane za iznajmljivanje imovine i opreme izdvajaju značajna sredstva, te da Agencija ima veći broj potpisanih ugovora sa istim dobavljačima, sugerišemo Agenciji da razmotri mogućnost da se izvrši analiza istih i poduzmu mjere kako bi se omogućilo jednostavnije praćenje vrijednosti fakturiranih usluga i ugovora o zakupu. Pored toga, neophodno je osigurati kontinuisanu kontrolu faktura koje se odnose na unajmljivanje imovine i opreme, cijeneći pri tome opravdanost fakturiranih usluga, uz konsultovanje sa zaposlenima iz nadležnog (tehničkog) sektora koji bolje poznaju predmetnu problematiku.*

- **Izdaci za tekuće održavanje opreme i zgrada**

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu 1.256.198 KM, a najvećim dijelom odnose se na izdatke za usluge popravki i održavanja opreme (1.181.073 KM) i materijal za popravku i održavanje opreme (55.059 KM).

Usluge popravki i održavanja opreme: Značajniji troškovi na ovoj poziciji vezani su za održavanje SDH sistema (499.999 KM), održavanje i administraciju servera na kome se nalaze registri Agencije (99.965 KM), održavanje hardverske opreme i Oracle licenci za treću godinu (315.415 KM) te usluge održavanja aplikacije putne isprave i sprint (136.327 KM).

Izdaci za usluge popravki i održavanja opreme odnose se na uspostavu i održavanje sigurnosti sistema Agencije. Usluge se fakturišu na osnovu zaključenih ugovora sa izabranim dobavljačima. Uzimajući u obzir značaj sredstava koji se izdvajaju za ove namjene Agenciji je sugerisano da kontinuisano vrši kontrolu faktura ispostavljenih od strane dobavljača u saradnji

sa tehničkim sektorom koji bolje poznaje navedenu problematiku, ocjenu primjenjivosti preporuka kod zaključenja novih ugovora koje su date u okviru Memoranduma o izvršenoj reviziji (npr. ugovaranja minimalnog broja radnih sati koje bi mjesečno dobavljač proveo na unaprjeđenju sistema ukoliko održavanje nije potrebno, itd.).

Rezervisana sredstva za usluge održavanja opreme sa 31.12.2014. godine iznose 59.095 KM, a odnose se na rashode na osnovu zaključenih ugovora do 31.12.2014. godine, a za koje se računi ispostavljaju u 2015. godini.

Na poziciji troškove održavanja opreme, na projektu „Provođenje obaveza iz zakona o radnom vremenu (tahografi)“ knjiženi su izdaci za isporuku tahograf kartica vozača i tahograf kartica prevoznika u iznosu od 187.792 KM. *U skladu sa kontnim planom za budžetske korisnike, navedene izdatke potrebno je knjižiti na odgovarajuća analitička konta ili najbliža moguća za evidentiranje nabavki pojedinih vrsta materijala.*

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge realizovani su u iznosu 109.800 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 114.028 KM ili 51%. Značajniji izdaci odnose se na: izdatke za usluge na osnovu ugovora o djelu (46.693 KM), usluge reprezentacije (19.193 KM) i usluge stručnog usavršavanja (9.444 KM).

Ugovori o djelu: Ukupni izdaci nastali na osnovu govora o djelu evidentirani su u neto iznosu od 46.693 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 12.557 KM ili 21%. U 2014. godini na osnovu ugovora o djelu angažovano je sedam vanjskih saradnika. U odnosu na prethodnu godinu, ukupan broj je smanjen za dvije osobe.

Od ukupnog broja angažovanih osoba, tri osobe su angažovane tokom cijele godine. Tokom 2014. godine, smanjivao se broj angažovanih vanjskih saradnika, te su u decembru 2014. angažovane četiri osobe od kojih su dvije angažovane od 2009. godine.

Višegodišnje ponavljanje obavljanja poslova putem ugovora o djelu govori kako takvi poslovi nisu privremenog karaktera tako da se ne bi trebali obavljati na ovakav način. Smatramo kako ugovori o djelu predstavljaju netransparentan način zapošljavanja - angažovanja, što je neprihvatljiva praksa kada je u pitanju javni sektor.

Usluge reprezentacije: Troškovi reprezentacije regulisani su internim pravilnikom o poklonima i reprezentaciji iz 2012. godine. Agencija je u 2014. godini donijela Odluku o rasporedu i dopuštenim iznosima interne i vanjske reprezentacije po korisnicima za tekuću 2014. godinu, kojom je definisan ukupan iznos eksterne reprezentacije za 2014. godinu u iznosu do 10.000 KM i mjesečni limiti interne reprezentacije po korisniku. Visina odobrenih iznosa za internu reprezentaciju kreće se u rasponu od 80 KM do 200 KM. Ukupno ostvareni troškovi reprezentacije manji su za 5.370 KM (22%) u odnosu na prethodnu godinu.

Agencija je uspostavila evidencije o nastalim troškovima, ukupni troškovi eksterne reprezentacije iznose 5.203 KM, a interne 6.577 KM. Izdaci u iznosu od 7.413 KM, odnose se na promotivni materijal (3.458 KM), rezervisana sredstva za nabavku interne reprezentacije (3.301 KM), poklone, cvijeće i vizit karte (654 KM).

Za potrebe interne reprezentacije u sjedištu i organizacionim jedinicama, izuzev RC Sarajevo (koristi usluge Službe za zajedničke poslove), Agencija vrši nabavku napitaka i žetona za aparate za tople napitke. U tekućoj godini, od izabranih dobavljača nabavljeni su proizvodi za internu reprezentaciju u iznosu od 6.577 KM, kao i priznati troškovi za rezervisana sredstva od 3.301 KM. Na osnovu evidencije o mjesečnim troškovima interne reprezentacije po korisnicima, utvrđeno je da je potrošnja u okviru utvrđenih limita.

Usluge stručnog usavršavanja: Realizovani izdaci odnose na prisustvovanje seminarima iz oblasti javnih nabavki, računovodstva, informacionih tehnologija, zaštite na radu i zaštite od požara i dr. Agencija je u 2014. godini usvojila Pravilnik o stvaranju i izvršenju obaveza nastalih na osnovu obuka i drugih vidova usavršavanja zaposlenih. Pravilnik definiše procedure i odgovorne osobe za stvaranje i izvršenje obaveza nastalih na osnovu obuka i drugih vidova usavršavanja zaposlenih. Pravilnik je stupio na snagu danom donošenja (03.03.2014.), a njegove odredbe primjenjuju se na sve obuke počevši od 01.01.2012. godine, izuzev u slučajevima kada su već sklopljeni ugovori sa službenicima i zaposlenicima Agencije. U toku 2014. godine, Agencija je sačinila Strategiju obuka u Agenciji za period 2014-2019. Strategijom je prepoznato da je Agencija uglavnom IT orijentirana i pored osnovnih aktivnosti personalizacije identifikacionih dokumenata, vođenja evidencija i razmjene podataka sa relevantnim subjektima, potrebno je da se stara o permanentnoj edukaciji svojih zaposlenih kako bi mogla odgovoriti na zahtjeve iz oblasti svojih nadležnosti. Strategijom je definisano da će se godišnji planovi obuka raditi prilikom izrade budžeta i uvrštavanja izdataka za potrebe usluga stručnog usavršavanja u okvir prijedloga budžeta. Agencija nije usvojila Plan godišnjih obuka za 2014. godinu, jer su navedeni dokumenti usvojeni u 2014. godini.

6.2. Kapitalni izdaci

Raspoloživa sredstva za kapitalne izdatke u 2014. godini iznose **9.326.059 KM**. Zakonom o budžetu odobrena su sredstva za kapitalne izdatke u iznosu od 4.331.000 KM (1.501.000 KM se odnosi na neposrednu potrošnju, a 2.830.000 KM na višegodišnje kapitalne projekte). Agencija je na raspolaganju imala i prenesena sredstva za višegodišnje kapitalne projekte u iznosu od 4.928.941 KM i prenesena sredstva programa posebnih namjena u iznosu od 57.799 KM. Sredstva za kapitalne izdatke povećana su za primitak od prodaje vozila u iznosu 8.319 KM. Raspoloživa sredstva za kapitalne izdatke u 2014. godini realizovana su u ukupnom iznosu od **4.640.997 KM** i to za nabavku opreme (3.402.347 KM) i nabavku stalnih sredstava u obliku prava (1.238.650 KM).

- **Neposredna potrošnja**

Raspoloživa sredstva za kapitalne izdatke koja se odnose na neposrednu potrošnju u iznosu 1.509.319 KM¹³ realizovana su za nabavku opreme u iznosu od 1.499.237 KM (99%). Značajniji izdaci odnose se na nabavku opreme za personalizaciju nove generacije pasoša (1.298.806 KM), nabavku motornih vozila (107.640 KM) i kompjuterske opreme (85.415 KM).

- **Višegodišnji kapitalni projekti**

U okviru budžeta Agencije realizuju se tri višegodišnja kapitalna projekta: “SDH sistem prenosa”, “Izgradnja zgrade Agencije u Banja Luci”, “Finansiranje provođenja obaveza iz Zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidenciju u cestovnom prometu”.

Ukupno raspoloživa sredstva za višegodišnje kapitalne projekte u 2014. godini iznose **8.035.415 KM**. Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2014. godinu, za realizaciju višegodišnjih kapitalnih projekata, odobrena su sredstva u iznosu **3.106.474 KM**. Pored odobrenih budžetskih sredstava u 2014. godini, za realizaciju projekata na raspolaganju su bila i neutrošena sredstva iz 2013. godine u iznosu **4.928.941 KM** koja su prenesena u 2014. godinu.

Višegodišnji kapitalni projekti realizovani su u 2014. godini u iznosu **3.364.970 KM** ili 42% od ukupno raspoloživih sredstava. Nerealizovana sredstva u iznosu **4.670.445 KM** prenesena su u 2015. godinu.

¹³ Zakonom o budžetu odobrena su sredstva za kapitalne izdatke koji se odnose na neposrednu potrošnju u iznosu od 1.501.000 KM. Agencija je ostvarila primitke od prodaje vozila u iznosu 8.319 KM.

Projekt „SDH sistem prenosa“: Agencija je nastavila aktivnosti vezano za uspostavu i proširenje SDH sistema. Raspoloživa sredstva projekta u 2014. godini iznose 4.357.141 KM, od čega je 1.780.000 KM odobreno Zakonom o budžetu, a 2.577.141 KM su prenesena sredstva iz 2013. godine. Realizacija projekta u 2014. godini iskazana je u iznosu 1.850.568 KM, a odnosi se na nabavku opreme za prenos podataka i glasa. Značajniji izdaci (1.731.000 KM) odnose se na usluge proširenja SDH sistema prema zaključenom ugovoru iz 2013. godine. U toku 2014. godine, Agencija je provela postupak javne nabavke proširenja SDH sistema te krajem godine zaključila ugovor sa izabranim ponuđačem. S obzirom da je ugovoreni rok implementacije projekta 210 dana, te aktivnosti nije moguće realizovati Agencija je izvršila prenos neutrošenih sredstava u 2015. godinu. Ukupna vrijednost prenesenih sredstava za ovaj projekt iznosi 2.506.572 KM.

Projekt „Izgradnja zgrade Agencije u Banja Luci“: Cjelokupna vrijednost projekta izgradnje zgrade Agencije još uvijek nije precizirana. Agencija je u 2015. godini uputila Vijeću ministara BiH Prijedlog Odluke o višegodišnjem projektu kojom je utvrđena vrijednost projekta. Ukupno raspoloživa sredstva za ovaj projekt u 2014. godini iznose 3.337.113 KM, od čega je 1.050.000 KM odobreno Zakonom o budžetu, a 2.287.113 KM su prenesena sredstva iz 2013. godine. Realizacija projekta u 2014. godini iskazana je u iznosu 1.237.928 KM, a odnosi se na izdatke za studije izvodljivosti, projektne pripreme i projektovanje. Najznačajniji izdaci odnose se na naknadu za troškove uređenja građevinskog zemljišta (910.274 KM) i naknadu za rentu (270.267 KM).

Agencija je Rješenjem od 10.10.2014. godine **dobila građevinsku dozvolu za izgradnju novog objekta**. Trenutno je u toku izrada tenderske dokumentacije za izbor izvođača radova. Neutrošena sredstva projekta u iznosu od 2.099.185 KM prenesena su u 2015. godinu.

Zemljište za izgradnju objekta Agencije: U Izvještaju o reviziji za 2013. godinu revizija je skretala pažnju na neriješeno pitanje zemljišta na kome će se graditi smještajni objekt Agencije. Naime, u 2012. godini, u poslovne knjige Agencije uknjižena je naturalna donacija koja se odnosi na pravo, uknjiženo na osnovu Ugovora o osnivanju prava građenja koji je zaključen između Agencije i Republičke direkcije za obnovu i izgradnju (pravni nasljednik Ministarstva odbrane Republike Srpske).

Predmet Ugovora je osnivanje prava građenja u korist nositelja prava građenja (Agencije), radi izgradnje administrativno-proizvodnog objekta, na nekretninama (zemljištu) površine 17.180 m² i 149 m².

Prema zemljišno knjižnom izvatku vlasnik zemljišta (bivša vojarna „Trapisti I“ u Banja Luci) na kome se osniva pravo građenja je Državni sekretarijat za poslove Narodne odbrane u Beogradu, a prema posjedovnom listu (izvodu) Republičke uprave za geodetske i imovinsko –pravne poslove Banja Luka posjednik zemljišta je Ministarstvo odbrane Republike Srpske. Naime, radi se o zemljištu koje pripada pod odredbe Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH i Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom RS.

Komisija za državnu imovinu Vijeća ministara BiH je donijela Odluku (broj: 01-50-4-47/10 od 20.07.2010.) o izuzimanju od privremene zabrane raspolaganja državnom imovinom nekretnina (kasarna „Trapisti I“) koje pripadaju pod odredbe Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH i Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom RS, kojom je definisano da će se raspolaganje navedenom imovinom vršiti na način i po postupku propisanom važećim propisima svih nivoa vlasti u BiH.

Vlada Republike Srpske je 12.12.2011. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti za osnivanje prava građenja bez naknade u korist Agencije na zemljištu kasarne „Trapisti I“, na osnovu koje je zaključen ugovor o osnivanju prava građenja između Agencije i Republičke direkcije za obnovu i izgradnju.

Pravobranilaštvo RS je dalo pozitivno mišljenje (30.11.2011. godine) na prijedlog Odluke o raspodjeli neperspektivnih lokacija i ostalih nepokretnosti koje su služile za potrebe sistema odbrane na teritoriju Republike Srpske u kasarni „Trapisti I“. Također, na Nacrt ugovora o osnivanju prava građenja između Republičke direkcije za obnovu i izgradnju i Agencije, pozitivno mišljenje je dalo i Pravobranilaštvo RS (28.03.2012.) i **Pravobranilaštvo BiH** (04.04.2012.).

Agencija je zaključila Ugovor o osnivanju prava građenja sa subjektom koji nije vlasnik zemljišta na kome se osniva pravo građenja i istim ugovorom Agencija ne postaje vlasnik zemljišta na kom će se graditi smještajni objekt vrijedan nekoliko desetina miliona KM. S obzirom da se nesporno radi o državnoj imovini, te da je Agencija za korištenje iste dobila saglasnost i Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srpske, u revizorskim izvještajima za 2012. i 2013. godinu, data je preporuka nadležnim institucijama da preuzmu aktivnosti kako bi se navedeno zemljište uknjižilo kao vlasništvo Agencije. **U 2014. godini, Agencija je uputila Urgenciju Pravobranilaštvo BiH i Uredu predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH u vezi sticanja prava vlasništva na zemljištu. Na upućene Urgencije, Agenciji nije dostavljeni povratni odgovor.**

S obzirom da se nesporno radi o državnoj imovini, te da je Agencija za korištenje iste dobila saglasnost i Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srpske, preporučujemo nadležnim institucijama¹⁴ da preuzmu aktivnosti kako bi se navedeno zemljište uknjižilo kao vlasništvo Agencije.

Projekt „Finansiranje provođenja obaveza iz Zakona o radnom vremenu, obavezanim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidenciju u cestovnom prometu“¹⁵ (projekt tahografi): Ukupno raspoloživa sredstva za ovaj projekt u 2014. godini iznose 341.161 KM, od čega je 276.474 KM odobreno Zakonom o budžetu, a 64.687 KM su prenesena sredstva iz 2013. godine. U 2014. godini, u skladu sa zaključenim ugovorom i Protokolom¹⁶, utrošena su sredstva u iznosu od 276.474 KM. Realizovani izdaci odnose se na troškove tahograf kartica (187.791 KM) i usluga održavanja sistema za izdavanje tahograf kartica (88.682 KM).

Sredstva projekta u iznosu od 64.687 KM namijenjena su za adaptaciju prostora za potrebe funkcionisanja sistema. Navedena sredstva nisu realizovana zbog nemogućnosti izbora ponuđača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Neutrošena sredstva projekta u iznosu od 64.686 KM, prenesena su u narednu godinu.

7. Bilans stanja¹⁷

Ukupna aktiva Agencije na 31.12.2014. godine iznosi **19.454.394 KM** i odnosi se na novčana sredstva (11.498 KM), kratkoročna potraživanja (25.318 KM), zalihe materijala i robe (3.204.820 KM), zalihe sitnog inventara (72.040 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (16.140.718 KM).

¹⁴ Agencija nema mehanizam da realizuje datu preporuku.

¹⁵ Do 2012. projekt je realizovan kao program posebne namjene. Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 24.03.2011. godine usvojilo Informaciju o digitalnim tahografima i obavezalo Agenciju da predloži odluku kojom bi projekt digitalnih tahografa bio usvojen kao višegodišnji kapitalni projekt. Vijeće ministara BiH je usvojilo predloženu Odluku o odobravanju „Projekta digitalnih tahografa“, kojom je isti uvršten u projekte višegodišnjih kapitalnih ulaganja za period 2011.- 2014. godine.

¹⁶ Nakon implementacije sistema, ustanovljeno je kako postoje objektivne mogućnosti da predviđene ugovorene količina kartica neće biti u cijelosti realizovane. Agencija je u saradnji sa nadležnim institucijama (Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS), izvršila analizu stvarnih potreba te procijenila potrebne količine tahograf kartica za period od pet godina. Nakon izvršene analize, Agencija je 03.12.2013. godine, zaključila sa izabranim ponuđačem (ponuđač sa kojim je 26.01.2011. godine zaključen Ugovor o nabavci sistema za izdavanje kartica za digitalne tahografe) Protokol, kojim je definisano da se finansijska sredstva od viška nerealizovanih kartica preusmjere na pružanje usluga održavanja sistema za izdavanje tahograf kartica.

¹⁷ Bilans stanja na 31.12.2014. godine prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

Ukupna pasiva Agencije na dan 31.12.2014. godine iznosi **21.132.418 KM** i odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze (2.810.326 KM), obaveze prema djelatnicima (356.682 KM), kratkoročna razgraničenja (1.824.692 KM) i izvore sredstava (16.140.718 KM).

- **Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe**

Novčana sredstva u iznosu 11.498 KM odnose se na novčana sredstva u blagajni na dan 31.12.2014. godine. Kratkoročna potraživanja u iznosu 25.318 KM obuhvaćaju potraživanja za refundaciju naknada za bolovanje (7.488 KM), ostala potraživanja u iznosu od 18.522 KM i prelazni račun potraživanja (-692 KM).

Zalihe na 31.12.2014. godine iskazane su u Bilansu stanja u iznosu od 3.276.860 KM, a odnose se na zalihe materijala (obrasci za dokumenta, dozvole, potvrde, stikeri, tahografske kartice u iznosu 3.204.820 KM) i zalihe sitnog inventara (72.040 KM). Usporedbom prometa zaliha vezano za lične karte i vozačke dozvole sa troškovima materijala istih priznatim u toku 2014. godine, ostvaren je veći promet knjižen na zalihama za iznos od 307.245 KM što je avansno plaćeno u 2013. godini i priznato na rashode prethodne godine, a isporuke su izvršene u 2014. godini.

- **Stalna sredstva**

Stanje stalnih sredstava u Bilansu stanja prikazano je u iznosima: nabavna vrijednost 47.332.911 KM, ispravka vrijednosti 31.192.193 KM i sadašnja vrijednost 16.140.718 KM.

- **Kratkoročne obaveze i razgraničenja**

Kratkoročne tekuće obaveze u iznosu od 2.810.326 KM odnose se na obaveze prema dobavljačima (2.787.041 KM) koje su izmirene u narednoj godini, ostale kratkoročne tekuće obaveze prema pravnim i fizičkim osobama (ukupno 4.763 KM), i ostale kratkoročne obaveze (18.522 KM). Obaveze prema zaposlenim (356.682 KM) odnose se na obaveze za plaću za decembar 2014. godine.

Kratkoročna razgraničenja u iznosu 1.824.692 KM odnose se na razgraničene rashode za nabavku roba i usluga. Razgraničeni rashodi za nabavku roba i usluga odnose se na rashode vezane za ugovore koji su potpisani do 31.12.2014. godine, na osnovu izvršenih procedura javnih nabavki. U navedenom iznosu sadržana je i faktura od 31.12.2014. godine, za isporuku obrazaca pasoša za period 26.09.-30.12.2014.godine u iznosu od 1.533.800 KM, a ista je prikazana na razgraničene rashode iz razloga jer se čekala bankovna garancija koja je preduslov plaćanja obaveze. Bankovna garancija je izdana na 19.02.2015. godine. Vezano za ostale razgraničene ugovore, ponovno je uočeno da su razgraničavani ugovori za robe, usluge i radove koji se suštinski odnose na narednu fiskalnu godinu, međutim ukupan iznos značajno je racionalizovan u odnosu na prethodnu godinu. Sa datumom obavljanja završne revizije (10.03.2015. godine) od ukupnog iznosa razgraničenih rashoda, zatvoreno je 1.731.467 KM ili 95%.

Iako je Agencija postupala u skladu sa Uputstvom Ministarstva finansija i trezora BiH, evidentno je kako su na razgraničenjima pored rashoda za robe i usluge koji se odnose na tekuću budžetsku godinu, knjiženi i rashodi za robe, usluge i radove koji se suštinski odnose na narednu fiskalnu godinu, a što narušava načelo modificiranog računovodstvenog nastanka događaja definisanog Pravilnikom o računovodstvu.

- **Popis sredstava, obaveza i potraživanja**

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstva, potraživanja, zaliha materijala i obaveza na 31.12.2014. godine.

Stalna sredstava Agencije evidentirana su u sljedećim iznosima: sadašnja vrijednost u iznosu od 16.140.718 KM, nabavna vrijednost 47.332.912 KM (oprema 37.419.748 KM, stalna sredstava u obliku prava 7.522.585 KM, sredstava u pripremi 1.518.561 KM, sredstava van upotrebe 872.018 KM) i ispravka vrijednosti stalnih sredstava u iznosu 31.192.193 KM. Nakon izvršenog popisa stalnih sredstava, elaboratom o popisu su utvrđena sljedeća stanja: nabavna vrijednost 47.332.912 KM (od čega ukupna stalna sredstva u upotrebi iznosi 45.814.351 KM i sredstva u pripremi 1.518.561 KM), ispravka vrijednosti -31.192.193 KM i sadašnja vrijednost 16.140.718 KM.

Donesena je odluka o rashodovanju opreme nabavne vrijednosti 829.252 KM, otpisane vrijednosti 788.737 KM, sadašnje vrijednosti 40.515. KM. Kako oprema nije bila uništena sa 31.12.2014. godine, ista je evidentirana na kontima grupe oprema van upotrebe i prikazana u okviru stalnih sredstava.

Kako je prezentovano u zapisnicima popisne komisije, popis komunikacijske opreme na terenu vršen je uz pomoć aplikacije za nadzor i upravljanje nad sistemom na osnovu kojeg je konstatovano da oprema na terenu postoji. Obrazloženo je da ukoliko neka oprema na terenu ne postoji, lokacije ne bi mogle da rade. U toku godine, tehničari obilaze značajan broj lokacija te konstatuju stanje opreme na terenu. Uzimajući u obzir data obrazloženja da postoje ograničenja aplikacije za unos stalnih sredstava koja ne nudi mogućnost da se sredstva ove vrste evidentiraju po lokacijama na kojima su instalirana što bi omogućilo da se vrši sravnjenje evidentiranog stanja sa stvarnim stanjem, sugerisano je da se razmotre mogućnosti uspostavljanja evidencija koje bi omogućile sravnjenje stanja po lokacijama sa stanjem evidentiranim u registru stalnih sredstava i glavnoj knjizi.

Stanje zaliha na 31.12.2014. godine iznosi 3.276.860 KM i odnosi se na zalihe materijala (3.204.820 KM) i zalihe sitnog inventara (72.040 KM). Sugerisano je da se ubuduće kod izrade elaborata o popisu i sravnjenja stanja po popisu navode i količine i vrijednosti po vrsti zaliha u cilju svođenja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, te i stanje zaliha koje se vode samo količinski. Agencija je iskazala stanje zaliha u obrascu Bilansa stanja iako vrijednost zaliha u glavnoj knjizi iznosi 0 KM, jer se ista politikom otpisa rashoduju 100%. U zabilješkama uz finansijske izvještaje, obrazloženo je na šta se odnosi navedeni iznos u Bilansu stanja.

Naturalne donacije: U poslovnim knjigama Agencije uknjižene su naturalne donacije u iznosu od 227.522 KM i preuzeta oprema Ministarstva odbrane BiH u iznosu 9.430 KM.

8. Javne nabavke

U skladu sa raspoloživim sredstvima, Agencija je sačinila Plan javnih nabavki za 2014. god. kojim je predviđeno provođenje 102 postupka javnih nabavki ukupne vrijednosti od **7.430.899 KM**. Prema prezentovanim podacima, Agencija je u 2014. godini provela 84 postupka javnih nabavki, ukupne vrijednosti od 7.227.464 KM. Provedeno je deset otvorenih postupaka (ukupne vrijednosti 6.930.015 KM) i 27 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (ukupne vrijednosti 232.499 KM). Nabavke u vrijednosti od 64.951 KM realizovane su putem direktnog sporazuma. Agencija nije vršila izbor dobavljača putem pregovaračkog postupka.

- **Efikasnost procesa javnih nabavki**

U skladu sa usvojenim planom koji obuhvaća nabavke iz svih izvora finansiranja, Agencija je provodila postupke javnih nabavki za robe i usluge za koje je Zakonom o javnim nabavkama BiH predviđeno provođenje odgovarajućeg postupka. Plan nabavki donesen je početkom godine, nakon usvajanja budžeta, a u skladu sa potrebama mijenjan je tijekom godine.

Izbor dobavljača vršile su komisije koja se imenuju za svaki pojedinačni postupak nabavke. Na osnovu dostavljene specifikacije koju ovisno od predmeta nabavke sačinjavaju organizacione jedinice Agencije (inicijatori nabavke), odsjek za javne nabavke priprema tendersku dokumentaciju. Pored specificiranja predmeta nabavke, inicijatori nabavke mogu uticati i na definisanje kvalifikacionih kriterija u tenderskoj dokumentaciji. Poslovi pripreme tenderske dokumentacije i ostali poslovi vezani za javne nabavke obavljaju se u Odsjeku za planiranje i javne nabavke (stručni savjetnik za javne nabavke i ugovore). Komisije za javne nabavke uglavnom obavljaju poslove koji se odnose na izbor ponuđača.

Nabavka računara, računarske opreme i skenera: Provedena je procedura otvorenog postupka. Planirani iznos nabavke je 93.951 KM iz budžeta i 651 KM iz sredstava JRT-direktni transferi iz sredstava projekta posebne namjene "Twinning projekt". Do roka predviđenog za dostavljanje ponuda pristigle su ponude dva ponuđača. Komisija je, ocjenjujući da je zadovoljena stvarna konkurencija, dala prijedlog za sklapanje ugovora sa povoljnijim ponuđačem. Ugovor je zaključen u vrijednosti od 55.569 KM koja je značajno manja u odnosu na planiranu vrijednost nabavke. Preostala sredstva Agencija je utrošila pokretanjem još jedne procedure i to konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda sa objavom obavještenja.

Mišljenja smo da je prilikom provođenja nabavki potrebno bolje istražiti tržište kako bi planirana sredstva mogla biti efikasno utrošena. Također, podjelom nabavke različite vrste opreme na lot-ove moguće je ostvariti bolju konkurenciju i niže cijene.

- **Zakonitost procesa javnih nabavki**

Finansijski najznačajnija nabavka u 2014. godini odnosi se na nabavku obrazaca putnih isprava, usluga personalizacije i stalnih sredstava.

Nabavka obrazaca putnih isprava, usluga personalizacije i stalnih sredstava: Parlamentarna skupština BiH usvojila je u 2013. godini Zakon o izmjenama i dopunama zakona o putnim ispravama BiH¹⁸. Izmjenama zakona definisano je da pasoš, diplomatski i službeni pasoš moraju imati oznaku za elektroničku putnu ispravu. Na osnovu Izmjena Zakona o putnim ispravama, Ministarstvo civilnih poslova BiH usvojilo je Pravilnik o obliku, sadržaju i minimalnim zaštitnim elementima pasoša, diplomatskog i službenog pasoša¹⁹. Agencija 02.10.2013. godine donosi Odluku o javnoj nabavci obrazaca putnih isprava, usluga personalizacije i stalnih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o obliku, sadržaju i minimalnim zaštitnim elementima pasoša, diplomatskog pasoša. Procijenjena vrijednost nabavke iznosi **29.300.000 KM** od čega 28.000.000 KM za nabavku obrazaca putnih isprava i usluga prepersonalizacije a 1.300.000 KM za nabavku stalnih sredstava. Novčana sredstva za nabavku planirat će se u budžetu Agencije za 2014., 2015. i 2016. godinu. Provedena je procedura otvorenog postupka. Tendersku dokumentaciju za dostavljanje ponuda preuzeo je značajan broj ponuđača. U predviđenom roku dostavljena je jedna, tehnički nezadovoljavajuća ponuda (ponuda Konzorcijuma Muehlbauer d.o.o. Banja Luka i Muehlbauer ID Services GmbH nije ispunjavala uslove u skladu sa članom 23. Zakona o javnim nabavkama BiH), te je postupak poništen. Ponovno obavještenje o nabavci sa međunarodnom objavom objavljeno je 30.12.2013. godine. Tendersku dokumentaciju i u ponovljenom postupku preuzeo je značajan broj ponuđača. U utvrđenom roku dostavljena je jedna ponuda, tehnički zadovoljavajuća ponuda (ponuđač Konzorcijum Muehlbauer d.o.o. Banja Luka i Muehlbauer ID Services GmbH) te je Agencija donijela Odluku o dodjeli okvirnog sporazuma. Okvirni sporazum o nabavci obrazaca putnih isprava, usluga personalizacije i stalnih sredstava, zaključen je u ukupnoj vrijednosti od **29.298.800 KM**, od čega se 1.298.800 KM odnosi na nabavku opreme a 28.000.000 KM na nabavku obrazaca pasoša.

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 60/13.

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 73/13.

Revizijom postupka nabavke utvrđeno je kako je tenderskom dokumentacijom kao jedan od kriterija za ocjenu tehničke i profesionalne sposobnosti, Agencija zahtijevala od ponuđača dostavljanje notarski obrađene izjave da će „osnovati i izvršiti registraciju preduzeća na teritoriji sjedišta Agencije u Bosni i Hercegovini koje će imati djelatnost potrebnu za realizaciju Okvirnog sporazuma u dijelu koji se odnosi na izvršenje usluge i proizvodnje pasoške knjižice a koje će biti u njegovom većinskom vlasništvu najkasnije do perioda trajanja Okvirnog sporazuma, te će isto biti registrovano cijelo vrijeme trajanja Okvirnog sporazuma.“

Odluka o dodjeli okvirnog sporazuma donesena je 14.02.2014. godine a tenderskom dokumentacijom je definisano da sistem počinje s radom 01.10.2014. godine.

U skladu sa Članom 1. tačka c. Zakona o javnim nabavkama BiH, ugovorni organ je dužan preduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija među potencijalnim dobavljačima, uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti. Smatramo da postoje indicije, da je zahtijevani kriterij (koji se odnosi na osnivanje i registraciju poduzeća) mogao predstavljati ograničavajući faktor koji onemogućava jednak tretman i ograničava pravičnu konkurenciju. Definisanjem navedenog kriterija u tenderskoj dokumentaciji, postoji mogućnost da je unaprijed preferiran ponuđač koji je već ispunjavao traženi kriterij, s obzirom da je ugovornom organu bilo poznato da izabrani ponuđač ima izgrađenu fabriku u Banja Luci.

Preporučujemo Agenciji da prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije osigura da ista bude nediskriminirajuća prema dobavljačima te da osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju na tržištu.

Realizacija Okvirnog sporazuma u 2014. godini: Okvirnim sporazumom koji je zaključen za period od 2014. do 2016. godine utvrđene su maksimalne količine obrazaca pasoša u iznosu od 1.400.000 komada. U 2014. godini na osnovu Okvirnog sporazuma, Agencija je izvršila nabavku opreme za personalizaciju pasoša u iznosu od 1.298.800 KM i nabavku obrazaca pasoša u ukupnoj vrijednosti od 1.533.800 KM. Planirana količina dokumenata u 2014. godini iznosila je 250.000 komada pasoša, a 31.12.2014. godine, ukupno je urađeno 76.690 komada

Nabavka službenih vozila: Provedena je procedura otvorenog postupka za nabavku četiri specijalizovana terenska vozila procijenjene vrijednosti u iznosu 108.319 KM. U predviđenom roku nije dostavljena niti jedna kvalifikovana ponuda te je postupak poništen. U ponovljenom postupku dostavljene su tri ponude za istu marku vozila (Lada). Tenderska dokumentacija sastavljena je na način da postoji mogućnost preferiranja jedne marke vozila. Minimalni uslovi koje vozilo treba da ispunjava, preuzeti su iz tehničke specifikacije vozila koje je i ponuđeno u pristiglim ponudama. Mogućnost preferiranja, potvrđuje i činjenica da se na tender nije javio niti jedan ponuđač koji bi ponudio neko drugo vozilo.

Preporučujemo Agenciji da povede više računa o načinu sastavljanja tehničke specifikacije vozila u tenderskoj dokumentaciji te osigura zdravu konkurenciju i mogućnost dostavljanja ponude od strane više proizvođača.

Nabavka usluga popravke i održavanja motornih vozila sa nabavkom materijala: Provedena procedura otvorenog postupka. Procijenjena vrijednost nabavke iznosi 42.735 KM. U utvrđenom roku, dostavljeno je pet ponuda od kojih su tri ocijenjene kao kvalifikovane i prihvatljive. Kao kriterij kvalifikovanosti od dobavljača je zahtijevano da dostave izjavu da će se usluge popravke i održavanja vozila vršiti, i to za najmanje jednu navedenu marku za koju nudi usluge popravke i održavanja, isključivo kod ovlaštenog servisera za vozila kojima raspolaže Agencija. Uz izjavu je traženo dostaviti dokaz da je ponuđač ovlašten servis za minimalno jedno od vozila iz navedenog programa. Revizijom je utvrđeno kako je jedan ponuđač dao potvrdu za druga dva da su ovlašteni distributeri za jednu marku vozila koje

Agencija posjeduje u svom voznom parku. Kod kriterija za ocjenu tehničke i profesionalne sposobnosti, dobavljači su između ostalog trebali dostaviti listu glavnih isporuka pruženih u posljednje dvije godine, sa vrijednostima, datumima i primaocima uz osiguranje dokumenata u formi potvrda izvršenih isporuka koje su izdali primaoci. U ovom slučaju, dva ponuđača su dostavila liste u kojima se vidi da međusobno sarađuju, dok su kod jednog sve isporuke izvršene kod drugog ponuđača.

Izbor ponuđača je izvršen na osnovu jedinične cijene norma sata, cijena servisnog kilometra za intervenciju na terenu i cijena usluge šlepanja vozila po kilometru. Kao sastavni dio ponude ponuđači su bili dužni dostaviti spisak rezervnih dijelova i motornog ulja na CD-u koji je sastavni dio ponude, i isti se neće mijenjati tokom ugovorenog razdoblja. Agenciji je sugerisano da se kod fakturiranih usluga od strane dobavljača koje se odnosi na vrijednost ugrađenih rezervnih dijelova dokumentuje istraživanje tržišnih cijena za značajnije popravke.

Preporučujemo Agenciji da ubuduće prilikom kreiranja tenderske dokumentacije za ovakvu vrstu usluga pored jedinične cijene norma sata servisera predvidi i ostale bitne elemente ponude i okvirne količine kako bi se mogla izvršiti pravilna evaluacija ponuda, te zaključenje ugovora na ukupnu ponuđenu cijenu u ponudi ponuđača kojem se dodijelio ugovor.

Nabavka uredskog materijala: Provedena procedura konkurentskog zahtjeva bez dodatne objave obavijesti. Procijenjena vrijednost nabavke iznosi 57.000 KM. Postupak je poništen jer nije dostavljena niti jedna kvalifikovana ponuda. U ponovljenom postupku dostavljene su četiri ponude, za koje je komisija konstatovala da su prihvatljive i kvalifikovane. Revizijom je utvrđeno da je u svim ponudama priložen zahtijevani „certifikat sa prijevodom proizvođača papira o tehničkim vrijednostima koje nudi ponuđač“, koji ima odstupanja u odnosu na tražene tehničke karakteristike kada je u pitanju bjelina papira. Prema zapisniku komisije, ugovorni organ je odlučio da je ponuđeni papir odgovarajući kada su u pitanju potrebe ugovornog organa. Također, utvrđeno je kako su sva četiri ponuđača dostavila identičan prijevod certifikata. Ugovor u vrijednosti od 56.664 KM, zaključen sa ponuđačem koji je dostavio najnižu cijenu.

Preporučujemo Agenciji da sačinjava tendersku dokumentaciju koja će omogućiti pravičnu konkurenciju te da vodi računa o kvalifikovanosti dostavljenih ponuda.

Nabavka usluga održavanja i administracije servera na kome se nalaze registri Agencije Provedena procedura otvorenog postupka. Tenderskom dokumentacijom je između ostalih postavljen i zahtjev da ponuđač treba da posjeduje zvanično IBM skladište rezervnih dijelova. Do roka predviđenog za prijem ponuda, pristigla je ponuda jednog ponuđača iz koje se vidi da samo on posjeduje traženo skladište. Ponuda je ocijenjena kao prihvatljiva i kvalifikovana te je komisija dala preporuku za sklapanje ugovora sa jedinim ponuđačem. Sa spomenutim ponuđačem sklopljen je ugovor u kojem je izražena ugovorena vrijednost na mjesečnom nivou u iznosu 8.330,40 KM. Ugovorom su definisane obaveze izvršioca usluga koje obuhvaćaju između ostalog i redovite obilaske i ugradnju originalnih rezervnih dijelova koji su uračunati u ugovorenu cijenu u slučaju kvara ugovorenih IBM uređaja te redovite obilaske i ugradnju rezervnih dijelova za druge brendove uređaja koji su ugovoreni a gdje će rezervni dijelovi biti nabavljeni putem druge nabavke. Odabrani ponuđač daje garanciju na rezervne dijelove za opremu na period 90 dana od dana ugradnje. Ugovorom je definisana i garancija za dobro izvršenje ugovora u iznosu 10% od ukupne vrijednosti ugovora koju je ponuđač pravovremeno dostavio. Obavezujuće u ovom ugovoru je da se mora platiti ugovorena vrijednost bez obzira da li ima održavanja u tekućem mjesecu. U slučajevima kada se pokvari neki dio koji je skup i koji se mora zamijeniti, ova usluga postaje finansijski povoljna. Kako se ne može predvidjeti da li će doći do kvara na serverskoj opremi, teško je govoriti o isplativosti ovakvog ugovora.

Mišljenja smo da je potrebno dobro istražiti tržište te na osnovu toga odabrati adekvatan tip postupka nabavke. Također, mišljenja smo da u skladu sa mogućnostima treba nabavljati novu opremu sa produženom garancijom u cilju smanjenja troškova održavanja.

- **Realizacija okvirnih sporazuma**

Na osnovu zaključenih okvirnih sporazuma u ranijim godinama (ukupne vrijednosti 33.572.271 KM bez PDV-a), Agencija je u 2014. godini zaključila ugovore u vrijednosti od 5.235.359 KM. Zaključeni ugovori odnose se na: nabavku obrazaca putnih isprava, usluga prepersonalizacije i stalnih sredstava, nabavku nepersonaliziranih registarskih tablica i folija, nabavku usluga redovitog održavanja SDH mreže i nabavku potvrda o vlasništvu i registraciji vozila.

9. Prihodi

U poslovnim knjigama Agencije evidentiraju se prihodi od izdavanja osobnih isprava, putnih isprava i registracije vozila, prihodi od pružanja javnih usluga vezano za davanje podataka iz centralne evidencije podataka državljana BiH, prihodi od administrativnih taksi i dr.

Na osnovu realizacije prihoda u proteklom periodu i očekivane tendencije izdavanja dokumenata, Agencija je planirala prihode u 2014. godini u iznosu od 58.655.000 KM. Ukupno ostvareni prihodi Agencije s 31.12.2014. godine iznose **44.938.705** KM ili 77% od ukupnog planiranog iznosa. Ukupno ostvareni prihodi veći su u odnosu na prethodnu godinu za 21.189.556 KM ili 89 %.

Ostvareni prihodi u 2014. godini odnose se na: prihode od izdavanja osobnih isprava, putnih isprava i dokumenata za registraciju vozila (44.607.788 KM), prihode od posebnih naknada i taksi (297.614 KM), neplanirane prihode(15.932 KM), prihode od administrativnih taksi (6.724 KM) i prihode od prodaje vozila (10.720 KM).

Značajniji prihodi od izdavanja osobnih isprava, putnih isprava i dokumenata za registraciju vozila (44.607.788 KM), odnose se na: prihode od vozačkih dozvola (18.361.636 KM), prihode od ličnih karti (16.450.299 KM), prihode od pasoša (6.317.377 KM) i prihode od stiker naljepnica (1.494.081 KM).

Na osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o refundaciji troškova nadležnim organima, pravilnika o cijeni dokumenata te Pravilnika o cijeni dokumenata za registraciju i naknadi za korištenje registarskih tablica, Agencija mjesečno dostavlja podatke o broju urađenih dokumenata i izdatih registarskih tablica Ministarstvu finansija i trezora BiH. Na osnovu dostavljenih podataka, Ministarstvo finansija i trezora BiH vrši uplatu sredstava nadležnim organima.

U 2014. godini Agencija je počela sa izdavanjem uvođenje treće generacije biometrijskih pasoša. Vijeće ministara BiH je 23.10.2014. godine usvojilo Pravilnik o cijeni putnih isprava²⁰ koji propisuje cijene putnih isprava u BiH, način raspodjele i refundacije prikupljenih sredstava od izdavanja putnih isprava nadležnim organima. Sredstva ostvarena izdavanjem putnih isprava uplaćuju se na jedinstveni račun Ministarstva finansija i trezora BiH. Od utvrđenih cijena putnih isprava, nadležnim organima za izdavanje dokumenata (ministarstvima unutarašnjih poslova entiteta i Brčko Distrikta BiH), pripada 34% prikupljenih novčanih sredstava.

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 86/14.

10. Ostalo

• Donacije

Agencija je u 2014. godini raspolagala donatorskim sredstvima u iznosu **110.474 KM** za realizaciju četiri projekta: „Servisne usluge za Dokument Management Sistem“ (30.613 KM), „Nabavka i ugradnja IT hardvera i softvera za proizvodnju identifikacionih dokumenata“ (25.800 KM), „Oprema za verifikaciju autentičnosti ličnih dokumenata i dokumenata za vozila“ (734 KM) i „Jačanje unutrašnjih kapaciteta Agencije“ (53.327 KM). Za praćenje realizacije ovih projekata uspostavljeni su zasebni projektni kodovi u ISFU sistemu. Raspoloživa donatorska sredstva realizovana su u iznosu od **68.430 KM** najvećim dijelom za izdatke za usluge održavanja i nabavku opreme. Nerealizovana sredstva u iznosu 42.044 KM prenesena su u narednu godinu.

11. Korespondencija

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt Izvještaja o reviziji za 2014. godinu. U komentarima Agencije izražena su određena neslaganja sa našim nalazima i preporukama i data su obrazloženja za svaki pojedinačni nalaz revizije. Ukratko, Agencija u svojim komentarima navodi sljedeće:

- da je knjiženje datog avansa izvršeno u skladu sa odgovarajućim propisima;
Međutim, revizija je utvrdila kako knjiženje datog avansa nije izvršeno u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH i Instrukciji Ministarstva finansija i trezora BiH (vezano za tačku 6.1. Izvještaja – Nabavka materijala).
- da je kod zemljišta za izgradnju objekta Agencije, sklopljen ugovor sa vlasnikom zemljišta i da je na isti data saglasnost Pravobranilaštva BiH i Pravobranilaštva Republike Srpske, koji je notarski obrađen u skladu sa propisima;
Revizijom je konstatovano kako Ugovor o osnivanju prava građenja u korist nosioca prava građenja radi izgradnje administrativno-proizvodnog objekta, nije zaključen sa vlasnikom zemljišta. Naime, prema zemljišno knjižnom izvratku, vlasnik zemljišta (bivša vojarna „Trapisti I“ u Banja Luci) na kome se osniva pravo građenja je Državni sekretarijat za poslove Narodne odbrane u Beogradu, a prema posjedovnom listu (izvodu) Republičke uprave za geodetske i imovinsko –pravne poslove Banja Luka posjednik zemljišta je Ministarstvo odbrane Republike Srpske. Dakle, radi se o državnoj imovini čije pitanje još uvijek nije riješeno (vezano za tačku 6.2. Izvještaja – Višegodišnji kapitalni projekti).
- da je kod kratkoročnih razgraničenja, iznos od 1.533.800 KM rezervisan na teret budžeta 2014. godine jer je trošak i nastao u toku 2014. godine;
Data preporuka ne odnosi se na račun u iznosu od 1.533.800 KM, već na razgraničenje pojedinih ugovora za robe, usluge i radove koji se suštinski odnose na narednu fiskalnu godinu, a što narušava načelo modificiranog računovodstvenog nastanka događaja definisanog Pravilnikom o računovodstvu (vezano za tačku 7. Izvještaja Bilans stanja – kratkoročne obaveze i razgraničenja).
- da je kod nabavke računara, računarske opreme i skenera detaljno istraženo tržište kako bi planirana sredstva bila efikasno utrošena, te da podjelom nabavke na lotove ne bi došlo do povećanja konkurencije i niže cijene.
Revizija je dala preporuku koja predstavlja dobru praksu u cilju efikasnijeg i ekonomičnijeg provođenja procesa javnih nabavki. Sa istim ciljem je data i preporuka koja se odnosila na

podjelu nabavke na lotove (vezano za tačku 8. Izvještaja Javne nabavke – efikasnost procesa javnih nabavki).

- kod nabavke obrazaca putnih isprava, usluga personalizacije i stalnih sredstava, Agencija navodi da se prilikom izrade tenderske dokumentacije vodilo računa o činjenici da ista bude nediskriminirajuća, prema dobavljačima te da osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju na tržištu. Također, Agencija opravdava način na koji je proveden spomenuti postupak zbog hitnosti nabavke uslijed usvajanja novog Zakona o putnim ispravama, podzakonskog akta, stanja zaliha putnih isprava, te činjenice da je izabran međunarodni otvoreni postupak javnih nabavki i da je postojao značajan broj ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju te da nije bilo prigovora, niti žalbe u prvom i obnovljenom postupku nabavke;

Reviziji su bile poznate informacije vezano za usvajanje novog Zakona o putnim ispravama, podzakonskog akta, stanje zaliha, odabir postupka javnih nabavki, značajan broj ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju te da nije bilo prigovora, niti žalbe u oba postupka nabavke. Međutim, smatramo da postoje indicije, da je zahtijevani kriterij (koji se odnosi na osnivanje i registraciju poduzeća) mogao predstavljati ograničavajući faktor koji onemogućava jednak tretman i ograničava pravičnu konkurenciju. Definisanjem navedenog kriterija u tenderskoj dokumentaciji, postoji mogućnost da je unaprijed preferiran ponuđač koji je već ispunjavao traženi kriterij i kojem je Agencija dala potrebne reference tražene u tenderskoj dokumentaciji, a na osnovu već urađenog posla za lične karte (vezano za tačku 8. Izvještaja Javne nabavke – zakonitost procesa javnih nabavki).

- kada je u pitanju nabavka službenih vozila, Agencija odgovara da prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije nije preferirana bilo koja marka vozila;

Međutim i dalje smatramo da je tenderska dokumentacija sastavljena na način da preferira jednu marku vozila (vezano za tačku 8. Izvještaja Javne nabavke – zakonitost procesa javnih nabavki).

- kod nabavke usluga popravke i održavanja motornih vozila Agencija komentariše da nije u mogućnosti da predvidi okvirne količine koje se odnose na nabavku rezervnih dijelova; *Preporuka revizije dana u cilju unaprjeđenja sistema te praćenja realizacije zaključenog ugovora (vezano za tačku 8. Izvještaja Javne nabavke – zakonitost procesa javnih nabavki).*

- kod nabavke uredskog materijala Agencija napominje da su postojale četiri kvalifikovane ponude;

Revizijom je konstatovano kako su dostavljene četiri ponude od kojih niti jedna ponuda nije bila kvalifikovana u skladu sa zahtijevanim tehničkim karakteristikama (vezano za tačku 8. Izvještaja Javne nabavke – zakonitost procesa javnih nabavki);

- kada je u pitanju nabavka usluga održavanja i administracije servera Agencija navodi da je omogućila stvarnu konkurenciju i da se opredijelila za otvoreni postupak nabavke koji je najtransparentniji.

U skladu sa vašim komentarima a u cilju boljeg pojašnjenja, u tekstu je izvršena korekcija preporuke koja sada glasi: „Mišljenja smo da je potrebno dobro istražiti tržište te na osnovu toga odabrati adekvatan tip postupka nabavke. Također, mišljenja smo da u skladu sa mogućnostima treba nabavljati novu opremu sa produženom garancijom u cilju smanjenja troškova održavanja“.

Razmatrajući komentare Agencije, Ured za reviziju je konstatovao da nam nisu pruženi novi dokazi koji reviziji nisu bili poznati u toku izvođenja revizije, tako da komentare Agencije nismo mogli prihvatiti (osim korekcije preporuke kod nabavke usluga održavanja i administracije servera). Detaljni odgovori na komentare Agencije na Nacrt Izvještaja o reviziji dostavljeni su u prilogu ovog Izvještaja. Shodno navedenom, ovaj izvještaj predstavlja Konačni izvještaj o reviziji Agencije za 2014. godinu.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Mirela Bošnjak, viši revizor

**Članovi tima za
finansijsku reviziju**

Seida Kapo, revizor

Azra Husić, revizor

**Rukovodilac Odjeljenja za
finansijsku reviziju**

Munevera Baftić, viši revizor

**Rukovodilac Odjeljenja za
razvoj, metodologiju
i kontrolu kvalitete**

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Преглед расхода буџета за 2014. годину

Назив институције: Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс с 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	51.407.527	-561.000	50.846.527	31.029.842	61
Бруто плате и накнаде	3.871.000		3.871.000	3.727.931	96
Накнаде трошкова запослених	628.000		628.000	599.575	95
Путни трошкови	215.000		215.000	139.021	65
Издаци телефонских и пошт.услуга	148.000	0	148.000	125.302	85
Издаци за енергију и ком.услуге	169.000	-8.000	161.000	149.242	93
Набавка материјала	41.277.000	-536.000	40.741.000	22.343.706	55
Издаци за услуге превоза и горива	171.000		171.000	124.620	73
Унајмљивање имовине и опреме	2.838.000		2.838.000	2.394.664	84
Издаци за текуће одржавање	1.890.527	-25.000	1.865.527	1.299.807	70
Издаци за осигурање	28.000		28.000	16.174	58
Уговорене и друге посебне услуге	172.000	8.000	180.000	109.800	61
2. Капитални издаци	1.509.319	0	1.509.319	1.503.569	100
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	1.507.319		1.507.319	1.502.847	100
Набавка осталих сталних средстава	2.000		2.000	722	36
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	3.106.473	4.928.940	8.035.413	3.345.470	42
Пројекат 0709090 - Тахографи	276.473	64.687	341.160	276.473	81
Пројекат СДХ-Систем преноса	1.780.000	2.577.141	4.357.141	1.831.069	42
Пројекат Изградње зграде за смјештај Агенције и њених организационих дијелова	1.050.000	2.287.113	3.337.113	1.237.928	37
5. Новчане донације	0	110.473	110.473	68.430	62
Пројекат 0709080 - "IPA-CIPS" - намјенска структура		30.613	30.613	30.613	100
Пројекат 0709110 "IPA" - намјенска структура		734	734	734	100
Пројекат 070120 "IPA" - намјенска структура набавка и уградња IT hardvera i softvera		25.800	25.800	21.265	82
Пројекат 070120 "IPA" - намјенска структура набавка и уградња IT hardvera i softvera		53.327	53.327	15.818	30
Укупно (1+2+3+4+5)	56.023.319	4.478.413	60.501.732	35.947.311	59

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 28.02.2015. године.

Директор:

Синиша Маџан

Биланс стања на дан 31.12.2014. године

Назив институције: Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ

Табела II

Опис	31.12.2013.	31.12.2014.	Индекс с 3/2
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	5.392.570	3.313.676	61
Новчана средства	26.185	11.498	44
Краткорочна потраживања	360.270	25.318	7
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе	5.006.115	3.276.860	65
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	17.135.565	16.140.718	94
Стална средства	48.276.379	47.332.912	98
Исправка вриједности	31.140.815	31.192.193	100
Неотписана вриједност сталних средстава	17.135.565	16.140.718	94
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	22.528.135	19.454.394	86

3. Краткорочне обавезе и разграничења	6.233.208	4.991.700	80
Краткорочне текуће обавезе	3.719.585	2.810.326	76
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	385.236	356.682	93
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	2.128.387	1.824.692	86
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	17.135.565	16.140.718	94
Извори средстава	17.135.565	16.140.718	94
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	23.368.773	21.132.418	90
------------------------------	-------------------	-------------------	-----------

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 28.02.2015. године.

Директор:

Синиша Маџан

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ИССАИ 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за идентификацијска документа евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2014. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ („Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 33/07 и 16/10 и протокол Министарства финансија и трезора број: 01-05-02-1-656-1/12 од 23.01.2012. године) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-644-1/12 од 20.01.2012. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2014. годину (Службени гласник БиХ број 104/13) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 13.03.2015. године

Директор:

Синиша Мацан